

Kráva domácí / Cow (domestic) / Die Kuh (Das Hausrind)

Že mléko dává, tím je kráva všeobecně známá. Ale ne každý možná ví, že je býložravá a že má čtyři žaludky: bachor, čepec, slez a knihu; anebo že její pravé jméno je vlastně tur.

Everyone knows that cows give us milk, but did you know that they are herbivores with four different stomachs – the rumen, reticulum, omasum, and abomasum? And few know that their scientific name is bos taurus. Es ist allgemein bekannt, dass die Kuh Milch gibt. Aber vielleicht weißt du noch nicht, dass sich die Kuh rein pflanzlich ernährt, oder dass sie vier Mägen hat: Man nennt sie Pansen, Netzmagen, Blättermagen und Labmagen. Und ihr eigentlicher Name ist übrigens Rind...

Kůň domácí / Horse (domestic) / Das Pferd

Říká se, že nejkrásnější pohled na svět je z koňského hřbetu. Tento ušlechtilý a krásný tvor se po staletí uplatňoval zejména při přepravě a práci na poli, dnes se čím dál častěji využívá pro rekreační či dokonce léčebné účely. Rytmický, cyklický pohyb je základním principem hipoterapie.

The best way to see the world may very well be from the back of a horse. This magnificent animal has been used for transportation and labor for thousands of years; today, however, it is mainly used for sport and recreation. It is even used for medical purposes – their rhythmic and cyclical movements are essential for hippotherapy.

Das Glück der Erde liegt auf dem Rücken der Pferde – so heißt es in einem Sprichwort. Diese edlen und anmutigen Geschöpfe machten sich vor allem als Lastenträger und Helfer bei der Feldarbeit einen Namen. Heutzutage ist das Reiten eine beliebte Freizeitaktivität, und manchmal werden Pferde sogar zur Heilung von Kranken eingesetzt: Die rhythmische, zyklische Bewegung ist das Grundprinzip der Hippotherapie.

Koza domácí / Goat (domestic) / Die Hausziege

Koza je jedním z nejstarších domestikovaných zvířat. V minulosti se jí přezdívalo „kravička chudých“, protože také mléko dává, ale není tak nákladná. Kozy dokáží ohromně skotačit, protože většina jich původně žila v horách – tak pozor, ať vám nepřeskočí vrátka!

Goats were one of the first animals to be domesticated. In the past they were nicknamed “the poor man’s cow,” because they also provide milk, but aren’t very expensive. Because they originally lived in the mountains, they can jump like you wouldn’t believe. Just make sure they don’t hop your fence.

Die Ziege ist eines der ältesten domestizierten Tiere. Früher wurde sie sogar „die Kuh der armen Leute“ genannt, weil sie auch Milch gibt, aber ihr Haltung weniger aufwendig und kostspielig ist als die einer Kuh. Ziegen sind sehr gute Kletterer, denn die meisten von ihnen lebten ursprünglich in den Bergen – also gut aufpassen, dass sie euch nicht über den Zaun springen!

Kohout domácí / Rooster (domestic) / Der Hahn (Das männliches Haushuhn)

Hřebínek na hlavě a peří pestrébarevné – to je jeden z hlídačů na statku. Aby mohl účinně chránit své hejno slepic, patří kromě zobáku ke kohoutí výbavě také ostruhy, což jsou rohovité výrůstky na běhácích.

With his colorful feathers and bright red comb, the rooster is one of the prettiest guards on a farm. So they can protect their hens, roosters have strong beaks and sharp spurs that grow out from the backs of their legs. Ein buntes Federkleid und ein Kamm auf dem Kopf – das ist der Hahn, einer der Wächter auf dem Hof. Damit er ein guter Wächter für seine Hühner sein kann, besitzt der Hahn neben einem spitzen Schnabel auch Sporen – das sind hörnerartige Auswüchse, die ihm aus dem Mittelfuß wachsen.

Prase domácí / Pig (domestic) / Das Hausschwein

Jakkoli to může být překvapivé, prase je velmi chytré a poměrně čistotné zvíře a v mnohém se podobá člověku. Například je také všežravec. Ne nadarmo se říká „dobré prase všechno spase“.

You may be surprised to learn that pigs are extremely smart and exceptionally clean animals. They are similar to humans in many ways, actually. One way is that they are omnivores – and they love to eat. It’s no coincidence that we say some people like to “pig out.”

Auch wenn es vielleicht überraschend klingt, ist das Hausschwein ein sehr kluges und auch ziemlich reinliches Tier, das dem Menschen in vielerlei Art ähnlich ist. Es ist zum Beispiel auch ein Allesfresser. Außerdem ist das Schwein ein Symbol für Glück. Man sagt nicht umsonst: Da hast du aber Schwein gehabt!

Krocان domácí / Turkey (domestic) / Die Pute (Das Hastruthuhn)

V období páření může být pohled na krocana vpravdě divadelním zážitkem. Samci se nejprve zbarví laloky na hlavě a krku do červena, pak začne tokat, houkat, pobíhat po dvorku a roztahovat křídla a ocasní péra. Stylové námluvy, nemyslíte?

During mating season, the males can be as theatrical as any actor on the stage. First their wattles get bright red, then they gobble and run around the yard as they stretch out their wings and tail feathers. What female (turkey) could resist?

In der Paarungszeit kann der Anblick der Pute ein wahrhaftig theatrales Erlebnis werden. Beim Männchen verfärbt sich der Kehllappen und wird ganz rot, dann beginnt es zu balzen, läuft über den Hof und streckt seine Flügel und Schwanzfedern zur Seite – eine sehr stilvolle Art, wie er um eine Braut wirbt, meint ihr nicht?

Králík domácí / Rabbit (domestic) / Das Hauskaninchen

I když je králík docela malý tvor, který se vám jako mládě vejde do dlaně, jeho trávení je velmi podobné trávení koně. Tento nepřežvýkavý býložravec dokáže zpracovat i vláknu, která je například pro lidi nestavitelná, a využívá k tomu slepého střeva, které například u lidí žádnou funkci nemá.

This little animal, who can fit in your palm when it’s young, has a digestive system that is similar to a much larger animal’s: the horse. They are non-ruminants, which means that they only have one stomach, and herbivores. They can digest fibers that humans cannot, and for this they use their appendix – an organ which is completely useless in humans.

Das Kaninchen ist ein sehr kleines Geschöpf: Als Junges ist es winzig wie eine Maus. Allerdings ähnelt sein Verdauungssystem eher dem des Pferdes. Als pflanzenfressender Nichtwiederkäuer kann das Kaninchen nämlich auch Ballaststoffe verarbeiten, die für den Menschen unverdaulich sind. Dazu verwendet es den Blinddarm, der bei den Menschen keine Funktion hat.

Beran / Ram / Der Schafbock

Když se o někom řekne, že je jako beran, neznamená to, že mu rostou rohy na hlavě, ale že je tvrdohlavý a těžko s ním dojít dohody. Když se ale o někom řekne, že je jako beránek, je jisté, že si hlavu nepostaví. When someone says they “butt heads” with another person, they are referring to rams and how stubborn they can be, “ramming” their heads and horns into another instead of compromising; however, when we want to say someone is extremely gentle, we call them a lamb. Interesting that one animal – depending on its age – can represent such different personalities.

Wenn man jemanden als bockig bezeichnet, meint man nicht, dass ihm Hörner aus dem Kopf wachsen, sondern dass es sich um einen sturen Menschen handelt, mit dem man sich nur sehr schwer einigen kann. Wenn man aber sagt, dass sich jemand wie ein Lämmchen benimmt, meinen wir genau das Gegenteil, nämlich dass jemand zahm, sanft und unschuldig ist.

Pes domácí / Dog (domestic) / Der Hund

Původně pochází z vlka, na rozdíl od něj ovšem umí být věrný a poslušný, i proto je nejlepším přítelem člověka a také tím nejpovolanějším hlídačem domu. Instinktivní potřeba hlídat se u psa projevuje tím, že si značkuje a hájí své teritorium.

Dogs are descended from wolves, but the key difference is their obedience and faithfulness. That is why dogs are called “man’s best friend.” They also make the best guards for a home – their instinct to protect is clear from the way they mark and defend their territory.

Ursprünglich stammt er vom Wolf ab, im Unterschied zu diesem ist der Hund jedoch treu und folgsam. Deshalb ist er auch der beste Freund des Menschen und der beste Wächter für unser Zuhause. Indem der Hund sein Territorium markiert und verteidigt, äußert er sein instinktives Bedürfnis, zu wachen.

Myš domácí / House Mouse / Die Hausmaus

Myši nejsou zrovna druh, který by se s ostatními zvířaty přátelil. Ani lidé je moc v lásce nemají, protože ohryzávají kdeco v domě i na poli. Jedno se jim ale musí nechat: být tichý jako myška, to neumí jen tak kdokoli. Mice are not one of the more popular species – with other animals or people. People don’t like them because they chew their way through everything inside and outside the house. You have to give them credit for one thing, though: it’s not easy to be “quiet as a mouse.”

Mäuse sind nicht gerade eine Art, die mit anderen Tieren Freundschaft schließt. Auch Menschen haben diese Nager nicht besonders gern, da sie im Haus oder Garten oft etwas anknabbern. Eines muss man ihnen aber lassen – so still wie ein Mäuschen zu sein schafft nicht jeder.

Kočka domácí / Cat (domestic) / Die Hauskatze

Kočka patří svým způsobem také k hlídačům, protože dává pozor, aby na místech, kam nepatří, nešmejdily myši – hlavně v kuchyni. Je k tomu skvěle vybavená: její fousy jsou ve skutečnosti hmatové chlupy s velkým množstvím nervových zakončení, které jí usnadňují orientaci i v naprosté tmě.

Cats are guards in their own right: they keep intruders, like mice, from wandering into places they shouldn’t – especially the kitchen. They are perfectly equipped for this job: cats’ whiskers are actually tactile hairs with tons of nerve endings that allow them to find their orientation even when it’s pitch black.

Die Katze ist eigentlich auch ein Wächter, denn sie passt auf, dass sich keine Mäuse an Plätzen herumtreiben, wo sie nicht hingehören – vor allem in der Küche. Und dazu ist sie auch perfekt ausgestattet: ihre Schnurrhaare sind ein wichtiger Teil des Tastsinns. Die Härchen sind mit zahlreichen Nervenenden verbunden. Dadurch können sich Katzen auch im Dunkeln sehr gut orientieren.

Husa domácí / Goose (domestic) / Die Hausgans

Věřte či nevěřte, ale i husy sloužily jako hlídači! Již ve starověkém Egyptě hlídaly dům a dělaly společnost jeho obyvatelům. Dávný Řím kdysi dokonce zachránily před útokem Galů. Jen se zkuste k huse přiblížit a uvidíte, jaký se spustí povyk.

Believe it or not, geese are guards too! In ancient Egypt, geese would guard homes and be rewarded for their work. Geese once saved the Romans from a sneak attack by the Gauls. If you want to see why they make such good alarms, just get close to one.

Ob ihr es glaubt oder nicht, auch Gänse gehören zu den Wächtern. Schon im alten Ägypten bewachten sie Häuser und leisteten den Bewohnern Gesellschaft. Einst retteten sie sogar das antike Rom vor einem Angriff der Gallier. Ihr braucht nur einmal versuchen, euch einer Gans zu nähern, und ihr werdet sehen, was die für einen Radau schlagen können!

Kuna domácí / House Marten / Der Marder

Kuna je spíše slídil než hlídač. A slouží především noční sichty, někdy až téměř do rozbřesku. Můžete se spolehnout, že si dobře pohlídá, zda večer nezapomenete posbírat slepicím vajíčka.

Martens are not guards at all – they’re thieves. They work mostly at night, sometimes right up to the break of dawn. If you don’t gather up a chicken’s eggs before nightfall, a marten probably will.

Der Marder ist eher ein Schnüffler als ein Wächter. Meistens legt er Nachtschichten ein, manchmal ist er sogar bis zum Morgengrauen unterwegs. Und auf eines könnt ihr euch verlassen: Er wird sich freuen, wenn ihr es vergesst, die Eier von den Hühnern einzusammeln.

Kuřátka / Chick / Das Küken

Co bylo dřív – vejce, nebo slepice? Toť otázka, na níž se lidstvo dodnes jednoznačně neshodne. Zato bezpečně víme, že dalším přirozeným článkem řetězce je kuře. A také víme, že Kuřátka můžeme spatřit v noci na nebi, kde se jim říká Plejády.

Which came first, the chicken or the egg? In addition to our diets, poultry is important to philosophy! Perhaps hens know the answer. In folk tales, it’s a little chick (or chicken little) who warns of the sky falling. So make sure you pay attention to them.

Was war zu erst – die Henne oder das Ei? Das ist eine Frage, auf die man bis heute keine eindeutige Antwort gefunden hat. Jedoch wissen wir mit Sicherheit, dass das Küken einen natürlichen Bestandteil dieser Kette bildet. Und eine Henne, die sich um ihre Küken kümmert, nennen wir Gluckhenne – und die können wir übrigens sogar am Sternenhimmel sehen, wo man sie auch Plejaden nennt.

Osel domácí / Donkey (domestic) / Der Esel

Oslík byl odedávna využíván jako soumar, tedy k nošení břemen. Oblíbený je také jako pohádková postava. Anebo jako komunikační pomůcka – když si už opravdu nevíte rady, použijete oslí mústek – a to je konec!

The older term for donkeys is ass, but don’t worry – it’s not a rude word in this context. For ages donkeys have been used as beasts of burden, carrying heavy loads. But they are equally important for literature: donkeys feature in dozens of Aesop’s fables and are popular subjects in folk tales.

Der Esel wird seit jeher als Lasttier genutzt, daher kommt auch die Bezeichnung Packesel. Aber auch als Märchenfigur kommt der Esel immer wieder vor. Und nicht zuletzt ist er uns eine Hilfe, wenn wir uns etwas merken wollen – nämlich mit der Eselsbrücke.